
Leder

Pandemien, der har ramt vore samfund, betyder en omvæltning og adfærdssændring af usete dimensioner og med uset hurtighed. Ifølge WHO og sundhedsmyndighederne skal vi eksempelvis:

- *Vaske hænder regelmæssigt i mindst 20 sekunder med vand og sæbe eller bruge en alkoholbaseret håndsprit.*
- *Dække næsen og munden med et papirlommetørklæde eller i ærmet, når vi hoster eller nyser.*
- *Undgå tæt kontakt (2 meter) med mennesker.*
- *Blive hjemme og isolere os fra andre i husstanden, hvis vi har det dårligt. Endvidere skal vi undgå at røre øjne, næse eller mund, hvis hænderne ikke er rene.*

Regler, der forhindrer smitte, er ikke en ny opdagelse, men stammer fra lægevidenskaben længe før Louis Pasteurs teori om usynlige bakteriers skyld i sygdom og nytten af at benytte antiseptiske metoder. I midten af 1800-tallet lagde den ungarske jøde og læge Ignaz Semmelweis mærke til, at kvinder, der fødte hjemme, sjældnere fik barselsfeber end kvinder, der fødte på barselsgangen på hospitalet. På dette tidspunkt kendte man endnu ikke til bakterier og mikrober, men Semmelweis omtaler alligevel en form for "dødningeagtige partikler". Han argumenterede for, at læger og kirurger ofte spredte disse partikler med deres hænder og udstyr. Fra maj 1847 beordrede Semmelweis derfor alle, der arbejdede på hans stue, til at vaske hænder grundigt i først sæbe og siden i chloreret kalciumhydroxidopløsning, før de begyndte deres arbejde med de fødende kvinder. Resultaterne var slående, men Semmelweis blev mødt med en kollegial modstand fra selvbevidste læger, der nægtede at acceptere, at de selv var ansvarlige for kvindernes død. Siden blev lægevidenskaben synonym for konsekvent at bygge på forskningsbaseret viden og data.

Corona-pandemien sætter store begrænsninger for vore sociale udfoldelser. Arbejdspladser, uddannelsesinstitutioner, vuggestuer, børnehaver og skoler lukkes i lange perioder. Arbejdspladser tømmes, og mange må arbejde hjemmefra.

De samfundsmæssige restriktioner bygger helt og holdent på nøgterne videnskabelige præmisser. Det er betryggende. Vi skånes for, at subjektive erfaringer, anekdoter, ideologiske opfattelser og politiske antagelser bliver grundlag for vigtige beslutninger.

Thomas Nordahl gør sig i kommentaren til dette nummer af *Paideia* (side x) nogle overvejelser over, hvorvidt det er muligt at overføre denne tillid til og anvendelse af videnskabelig kundskab og data til uddannelsessektoren. Denne sektor har i lille grad været kendetegnet ved tillid til

forskningsbaseret kundskab og kortlægningsresultater. Gang på gang ser vi, at subjektive erfaringer, anekdoter, ideologiske opfattelser og politiske antagelser ligger til grund for vigtige beslutninger for børn og unges læring og udvikling. Systematiseret, empirisk viden bliver ofte erstattet med subjektive værdistandpunkter og politiske ideologier.

Når alt dette er sagt, så er *Paideia – tidsskrift for professionel pædagogisk praksis* midt i en Corona-tid på banen med det første nummer i 2020. Tidsskriftet indeholder fire forskningsartikler, der alle har været gennem fagfællers review og bedømmelse.

Den første artikel "Pedagogisk forskning og pedagogisk praksis i Noreg" (side x) er begået af professor emeritus Peder Haug fra Høgskulen i Volda. Hvad er god forskning, og hvorledes kan forskning påvirke praksis? Haug behandler den noget polariserede og ofte personfikserede kritik af brug af evidensbaseret praksis og i tilknytning hertil den manglende påpegning af alternative løsninger. Artiklen er et studium over spillet mellem pædagogisk forskning, politik og praksis gennem tre epoker fra 1930'erne og frem til i dag.

Den næste artikel – "Dokumentation på dagtilbudsområdet – af hvad og for hvem?" (side x) – er skrevet af lektor Bent B. Andresen fra Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet. Artiklen bidrager med at belyse det "videnshul", der befinder sig i området dokumentationsaktiviteter på dagtilbudsområdet. Bevidstheden om dokumentations nytteværdi er stigende, men vi har begrænset viden om, hvorfor og for hvem det er nyttigt at dokumentere. Artiklen beskriver en række empiriske fund vedrørende oplevet nytteværdi af styrket dokumentation i dagtilbud. Fundene er empirisk funderet gennem følgeforskning i tilknytning til et større, dansk udviklingsprojekt gennemført i årene 2015-19.

Tidsskriftets tredje forskningsartikel kommer fra professor Charlotte Ringsmose, Institut for Kultur og Læring, Aalborg Universitet. Artiklen bærer titlen "Daginstitutionernes arbejde med at skabe forbedringer" (side x). Artiklen præsenterer en undersøgelse, der er en del af et kvalitativt studie med fokus på at få indsigt i, hvad det betyder, når der arbejdes med at forbedre praksis med henblik på at udvikle kvalitet i pædagogiske læringsmiljøer. Med henblik på at understøtte udvikling af kvalitet for alle børn i dagtilbud, giver undersøgelsen indsigt i, hvad der ligger bag, når nogle institutioner løbende udvikler sig og forbedrer kvaliteten, og andre ikke gør. Et højkvalitetsdagtilbud vises som en stærk organisation, der hviler på et fælles fundament af faglighed. I højkvalitetsdagtilbud er udviklet en særlig kultur, hvor der kontinuerligt reflekteres og handles i overensstemmelse med fælles faglighed og mål.

Den fjerde og sidste artikel er en co-produktion af postdoc Bent Sortkær fra Danmarks institut for Pædagogik og Uddannelse, Aarhus Universitet, og lektor Benedikte Vilslev Petersen fra Professionshøjskolen VIA, Lærerruddannelsen. Artiklen omhandler "Disciplinering i skolen – elevernes perspektiver" (side x). Elevernes læring er påvirket af omgivelserne, herunder ro

og orden i klasseværelset. Dette har været alment anerkendt, lige så længe der har været afholdt skole. Nyere forskning viser da også en klar sammenhæng mellem, hvad der i litteraturen kaldes "det disciplinære klima" og elevernes præstationer. Mens lærernes perspektiver på skolens disciplinering synes bredt belyst, er det mere sparsomt med forskning, der inddrager elevernes perspektiver på denne disciplinering. Forfatterne har i et studie undersøgt, hvordan eleverne i en 7. klasse på en østjysk skole oplever den disciplinering, der foregår i skolen. I designet har de anvendt en række kvalitative metoder og genereret empiri for alle eleverne i klassen i bestræbelserne på at tilnærme sig elevernes forskellige perspektiver på lærerens disciplinering.

God fornøjelse med læsningen og pas godt på jer selv og andre.

Ole Hansen, Anita Eriksson, Thomas Nordahl, Charlotte Ringsmose, Anita Norlund og Anne-Karin Sunnevåg